

**NÂNG CAO VAI TRÒ HỘI ĐỒNG TRƯỞNG
CỦA CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG LẬP THEO QUI ĐỊNH
CỦA LUẬT GIÁO DỤC ĐẠI HỌC**

ThS Phạm Hồ Việt Anh¹

Tóm tắt

Thành lập Hội đồng trường là một trong những điều kiện để các cơ sở giáo dục đại học thực hiện quyền tự chủ, vì vậy việc thành lập hội đồng trường tại các cơ sở giáo dục đại học trong giai đoạn hiện nay là một xu hướng tất yếu. Hội đồng trường của trường đại học công lập là tổ chức quản trị, thực hiện quyền đại diện của chủ sở hữu và các bên có lợi ích liên quan. Do đó, bên cạnh việc thành lập hội đồng trường cần phải nâng cao vai trò hội đồng trường của các trường đại học công lập, nhất là năng lực quản trị. Nghiên cứu này được thực hiện để phân tích những quy định của pháp luật về trách nhiệm, quyền hạn và cơ cấu tổ chức hội đồng trường của trường đại học công lập. Đồng thời, đưa ra các giải pháp góp phần nâng cao vai trò hội đồng trường của các trường đại học công lập, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục đại học ở nước ta trong thời gian tới.

1. Đặt vấn đề

Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng đề ra phương hướng, nhiệm vụ: “Giáo dục là quốc sách hàng đầu”, đồng thời, “Đổi mới căn bản công tác quản lý giáo dục, đào tạo, bảo đảm dân chủ, thống nhất; tăng quyền tự chủ và trách nhiệm xã hội của các cơ sở giáo dục, đào tạo; coi trọng quản lý chất lượng. Giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho các cơ sở giáo dục, đào tạo; thực hiện giám sát của các chủ thể trong nhà trường và xã hội, tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra của cơ quan quản lý các cấp, bảo đảm dân chủ, công khai, minh bạch”. Để thực hiện được nhiệm vụ nêu trên cần phải nâng cao chất lượng giáo dục, đặc biệt đối với giáo dục đại học (đào tạo trình độ đại học, trình độ thạc sĩ và trình độ tiến sĩ). Do đó, để nâng cao chất lượng giáo dục đại học ở các cơ sở giáo dục đại học cần phải hoàn thiện cơ cấu tổ chức của các trường đại học, cụ thể là việc quy định chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của các cá nhân, tổ chức, đơn vị bên trong cơ sở giáo dục đại học, nhất là việc nâng cao vai trò của hội đồng trường đại học, hội đồng học viện (gọi chung là hội đồng trường). Bài viết nâng cao vai trò hội đồng trường của các trường đại học công lập theo quy định của Luật Giáo dục đại học sẽ phân tích những quy định của pháp luật hiện hành về chế định hội đồng trường tại các cơ sở giáo dục đại học công lập, từ đó đưa ra các giải pháp góp phần nâng cao vai trò hội đồng trường của các cơ sở giáo dục đại học công lập.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm hội đồng trường đại học

Cơ cấu tổ chức của trường đại học ngoài hiệu trưởng, phó hiệu trưởng, hội đồng khoa học và đào tạo, khoa, phòng chức năng, thư viện, tổ chức khoa học và công nghệ, tổ chức phục vụ đào tạo khác; trường, phân hiệu, viện nghiên cứu, cơ sở dịch vụ, doanh nghiệp, cơ sở kinh doanh và đơn vị khác (nếu có) theo nhu cầu phát triển của trường đại học thì hội đồng trường của trường đại học công lập là tổ chức quản trị, thực hiện quyền đại diện của chủ sở hữu và các bên có lợi ích liên quan.

Như vậy, hội đồng trường của trường đại học công lập là tổ chức quản trị, thực hiện quyền đại diện của chủ sở hữu và các bên có lợi ích liên quan.

2.2. Một số quy định của pháp luật về hội đồng trường của trường đại học công lập

---

¹ Ban Toà chòuc Thạnh uý Caàn Thò.

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

2.1.1. Trách nhiệm và quyền hạn

Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018 đã phân định rõ trách nhiệm, quyền hạn các tổ chức, cá nhân của trường đại học. Qua đó, giúp các tổ chức, cá nhân thực hiện đúng và đầy đủ trách nhiệm, quyền hạn theo quy định của pháp luật, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đại học.

Theo khoản 10, Điều 1 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018 quy định về hội đồng trường của trường đại học công lập. Theo đó, hội đồng trường của trường đại học công lập có trách nhiệm và quyền hạn như quyết định về chiến lược, kế hoạch phát triển, kế hoạch hằng năm của trường đại học; chủ trương phát triển trường đại học thành đại học hoặc việc sáp nhập với trường đại học khác; ban hành quy chế tổ chức và hoạt động, quy chế tài chính, quy chế dân chủ ở cơ sở của trường đại học phù hợp với quy định của Luật Giáo dục đại học và quy định khác của pháp luật có liên quan; quyết định phương hướng tuyển sinh, mở ngành, đào tạo, liên kết đào tạo, hoạt động khoa học và công nghệ, hợp tác quốc tế; chính sách bảo đảm chất lượng giáo dục đại học, hợp tác giữa trường đại học với doanh nghiệp, đơn vị sử dụng lao động; quyết định về cơ cấu tổ chức, cơ cấu lao động, thành lập, sáp nhập, chia, tách, giải thể các đơn vị của trường đại học; ban hành danh mục vị trí việc làm, tiêu chuẩn và điều kiện làm việc của từng vị trí; quy định về tuyển dụng, sử dụng, quản lý cán bộ, giảng viên, viên chức và người lao động phù hợp với quy định của pháp luật; quyết định và trình cơ quan quản lý có thẩm quyền ra quyết định công nhận, bãi nhiệm, miễn nhiệm hiệu trưởng trường đại học; bổ nhiệm, bãi nhiệm, miễn nhiệm phó hiệu trưởng trường đại học trên cơ sở đề xuất của hiệu trưởng trường đại học; việc quyết định các chức danh quản lý khác do quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học quy định; tổ chức đánh giá hiệu quả hoạt động hằng năm của chủ tịch hội đồng trường, hiệu trưởng trường đại học; lấy phiếu tín nhiệm đối với chủ tịch hội đồng trường, hiệu trưởng trường đại học vào giữa nhiệm kỳ hoặc đột xuất theo quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học; quyết định chính sách thu hút các nguồn vốn đầu tư phát triển trường đại học; chính sách học phí, hỗ trợ người học; phê duyệt kế hoạch tài chính; thông qua báo cáo tài chính hằng năm, báo cáo quyết toán kinh phí đối với các nguồn thu hợp pháp của trường đại học; quyết định chủ trương đầu tư và sử dụng tài sản có giá trị lớn thuộc thẩm quyền của trường đại học theo quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học; quyết định chính sách tiền lương, thưởng, quyền lợi khác của chức danh lãnh đạo, quản lý trường đại học theo kết quả, hiệu quả công việc và vấn đề khác theo quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học; giám sát việc thực hiện quyết định của hội đồng trường, việc tuân thủ pháp luật, thực hiện quy chế dân chủ trong hoạt động của trường đại học và trách nhiệm giải trình của hiệu trưởng trường đại học; giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính, tài sản của trường đại học; báo cáo hằng năm trước hội nghị toàn thể của trường đại học về kết quả giám sát và kết quả hoạt động của hội đồng trường; tuân thủ pháp luật; chịu trách nhiệm trước pháp luật, trước cơ quan quản lý có thẩm quyền và các bên liên quan về các quyết định của hội đồng trường; thực hiện công khai, minh bạch thông tin, chế độ báo cáo; chịu sự thanh tra, kiểm tra của cơ quan có thẩm quyền; thực hiện trách nhiệm giải trình trong phạm vi trách nhiệm, quyền hạn của hội đồng trường; chịu sự giám sát của xã hội, cá nhân và tổ chức trong trường đại học; thực hiện trách nhiệm và quyền hạn khác được quy định trong quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học.

Tóm lại, vai trò Hội đồng trường của các trường đại học công lập ngày càng được nâng cao thông qua trách nhiệm và quyền hạn của hội đồng trường được quy định tại Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018.

2.1.2. Số lượng, cơ cấu và trách nhiệm của thành viên hội đồng trường

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

Theo Khoản 3, Điều 10 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018 quy định số lượng thành viên hội đồng trường phải là số lẻ, tối thiểu là 15 người, bao gồm các thành viên trong và ngoài trường đại học.

Đối với thành viên trong trường đại học bao gồm thành viên đương nhiên và thành viên bầu bởi hội nghị toàn thể hoặc hội nghị đại biểu của trường đại học; thành viên đương nhiên bao gồm bí thư cấp ủy, hiệu trưởng trường đại học, chủ tịch công đoàn và đại diện Ban chấp hành Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh là người học của trường đại học; thành viên bầu bao gồm đại diện giảng viên chiếm tỷ lệ tối thiểu là 25% tổng số thành viên của hội đồng trường; đại diện viên chức và người lao động.

Đối với thành viên ngoài trường đại học chiếm tỷ lệ tối thiểu là 30% tổng số thành viên của hội đồng trường, bao gồm đại diện của cơ quan quản lý có thẩm quyền; đại diện của cộng đồng xã hội do hội nghị toàn thể hoặc hội nghị đại biểu của trường đại học bầu bao gồm nhà lãnh đạo, nhà quản lý, nhà giáo dục, nhà văn hóa, nhà khoa học, doanh nhân, cựu sinh viên, đại diện đơn vị sử dụng lao động.

Thành viên hội đồng trường thực hiện và chịu trách nhiệm về nhiệm vụ của hội đồng trường do chủ tịch hội đồng trường phân công và nhiệm vụ khác theo quy định của pháp luật, quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học; tham gia đầy đủ các phiên họp của hội đồng trường, chịu trách nhiệm về việc thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn của mình.

2.1.3. Tiêu chuẩn, việc bầu chủ tịch hội đồng trường và trách nhiệm, quyền hạn của chủ tịch hội đồng trường

Tiêu chuẩn, việc bầu chủ tịch hội đồng trường và trách nhiệm, quyền hạn của chủ tịch hội đồng trường của trường đại học công lập được quy định tại Khoản 4, Điều 10 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018, cụ thể như sau:

Về tiêu chuẩn, Chủ tịch hội đồng trường là người có phẩm chất chính trị, đạo đức tốt, có uy tín, có kinh nghiệm quản lý giáo dục đại học, có đủ sức khỏe để thực hiện nhiệm vụ; độ tuổi đảm nhiệm chức vụ chủ tịch hội đồng trường theo quy định của pháp luật.

Về bầu Chủ tịch hội đồng trường: Chủ tịch hội đồng trường do hội đồng trường bầu trong số các thành viên của hội đồng trường theo nguyên tắc đa số, bỏ phiếu kín và được cơ quan quản lý có thẩm quyền ra quyết định công nhận; trường hợp thành viên ngoài trường đại học trúng cử chủ tịch hội đồng trường thì phải trở thành cán bộ cơ hữu của trường đại học; chủ tịch hội đồng trường không kiêm nhiệm các chức vụ quản lý trong trường đại học.

Về trách nhiệm, quyền hạn của Chủ tịch hội đồng trường: Chủ tịch hội đồng trường có trách nhiệm và quyền hạn chỉ đạo, tổ chức thực hiện các nhiệm vụ và quyền hạn của hội đồng trường; chỉ đạo xây dựng chương trình, kế hoạch hoạt động hằng năm; chỉ đạo tổ chức và chủ trì các cuộc họp của hội đồng trường; ký văn bản thuộc thẩm quyền ban hành của hội đồng trường; sử dụng bộ máy tổ chức và con dấu của trường đại học để hoạt động trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của hội đồng trường; thực hiện nhiệm vụ của thành viên hội đồng trường, nhiệm vụ và quyền hạn khác theo quy định của pháp luật, quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học. đồng thời, chịu trách nhiệm về việc thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn của mình.

2.1.4. Danh sách, nhiệm kỳ, nguyên tắc làm việc của hội đồng trường

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

Danh sách, nhiệm kỳ, nguyên tắc làm việc của hội đồng trường đại học công lập được quy định tại Khoản 5, Điều 10 Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018, cụ thể như sau:

Danh sách chủ tịch và thành viên hội đồng trường được công khai trên trang thông tin điện tử của trường đại học sau khi được cơ quan quản lý có thẩm quyền công nhận.

Nhiệm kỳ của hội đồng trường là 05 năm. Hội đồng trường họp định kỳ ít nhất 03 tháng một lần và họp đột xuất theo đề nghị của chủ tịch hội đồng trường, của hiệu trưởng trường đại học hoặc của ít nhất một phần ba tổng số thành viên của hội đồng trường. Cuộc họp hội đồng trường là họp lệ khi có trên 50% tổng số thành viên dự họp, trong đó có thành viên ngoài trường đại học.

Hội đồng trường làm việc theo nguyên tắc tập thể, quyết định theo đa số, trừ trường hợp quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học quy định tỷ lệ biểu quyết cao hơn; quyết định của hội đồng trường được thể hiện bằng hình thức nghị quyết.

2.3. Một số giải pháp góp phần nâng cao vai trò hội đồng trường của trường đại học công lập

Để góp phần nâng cao hơn nữa vai trò hội đồng trường của các trường đại học công lập trong thời gian sắp tới, bài viết đề xuất một số giải pháp sau đây:

Thứ nhất, tiếp tục thực hiện có hiệu quả Luật Giáo dục đại học năm 2012, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học năm 2018 và các quy định về hội đồng trường của trường đại học công lập.

Thứ hai, ban hành quy chế tổ chức và hoạt động của trường đại học trên cơ sở cụ thể hóa các quy định của pháp luật quy định về điều lệ trường đại học, phù hợp với điều kiện đặc thù của nhà trường, không trái với các quy định pháp luật có liên quan và phải được công bố công khai.

Thứ ba, đảm bảo số lượng và cơ cấu thành viên hội đồng trường đại học, nhất là đối với thành viên ngoài trường đại học, bao gồm đại diện của cơ quan quản lý có thẩm quyền; đại diện của cộng đồng xã hội do hội nghị toàn thể hoặc hội nghị đại biểu của trường đại học bầu bao gồm nhà lãnh đạo, nhà quản lý, nhà giáo dục, nhà văn hóa, nhà khoa học, doanh nhân, cựu sinh viên, đại diện đơn vị sử dụng lao động.

Thứ tư, trong quá trình tổ chức và hoạt động, cơ sở giáo dục đại học cần phân định rõ trách nhiệm, quyền hạn của từng tổ chức, cá nhân trong cơ sở giáo dục đại học, nhất là giữa hội đồng trường và hiệu trưởng trường đại học.

Thứ năm, nâng cao năng lực quản trị cho hội đồng trường; đồng thời, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho thành viên hội đồng trường, đặc biệt trong hoạt động giám sát việc thực hiện quyết định của hội đồng trường, việc tuân thủ pháp luật, thực hiện quy chế dân chủ trong hoạt động của trường đại học và trách nhiệm giải trình của hiệu trưởng trường đại học; giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính, tài sản của trường đại học.

Thứ sáu, tăng cường công tác quản lý nhà nước về giáo dục đại học, chú trọng công tác thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và xử lý vi phạm pháp luật về giáo dục đại học.

3. Kết luận

Để đào tạo nhân lực, nâng cao dân trí, bồi dưỡng nhân tài; nghiên cứu khoa học, công nghệ tạo ra tri thức, sản phẩm mới, phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm quốc phòng, an ninh và hội nhập quốc tế, đòi hỏi các trường đại học phải không ngừng nâng cao chất lượng giáo

NGHIÊN CỨU – TRAO ĐỔI

dục đại học. Do đó, để nâng cao chất lượng giáo dục đại học ở các cơ sở giáo dục đại học cần phải hoàn thiện cơ cấu tổ chức của các trường đại học, nhất là thành lập hội đồng trường, đó là điều kiện để các trường đại học thực hiện quyền tự chủ. Vì vậy, bài viết đã phân tích và đưa ra các giải pháp nhằm góp phần nâng cao vai trò của hội đồng trường tại các cơ sở giáo dục đại học công lập, từ đó góp phần nâng cao chất lượng giáo dục đại học ở nước ta trong thời gian tới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng Cộng sản Việt Nam.
- [2]. Quốc Hội, 2012. *Luật Giáo dục đại học số 08/2012/QH13* ngày 18/6/2012.
- [3]. Quốc Hội, 2018. *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học số 34/2018/QH14* ngày 19/11/2018.
- [4]. Nghị định số 99/2019/NĐ-CP ngày 30 tháng 12 năm 2019 của Chính phủ về việc quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Giáo dục đại học.
- [5]. Quyết định số 70/2014/QĐ-TTg ngày 10 tháng 12 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành điều lệ trường đại học.